

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.280.2024
Warszawa, 02 października 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 4747 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Panią poseł Paulinę Matysiak w sprawie *nielegalnego graffiti*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Problematyka dotycząca penalizacji graffiti była przedmiotem opinii Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego, działającej przy Ministrze Sprawiedliwości.¹ Opinia w tym zakresie została opublikowana na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości.²

Z opinii wynika m.in., że prawnokarna ocena zjawiska nanoszenia graffiti winna odbywać się przez pryzmat art. 288 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17), dalej jako „k.k.”, art. 124 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r., poz. 2119), dalej jako „k.w.” (w zależności od wielkości szkody), ewentualnie art. 63a k.w.

W skrajnych przypadkach może dojść nawet do wyrządzenia szkody przekraczającej wartość mienia w znacznych rozmiarach (art. 115 § 5 k.k.) tj. 200 000 zł, co będzie oznaczało konieczność zakwalifikowania zachowania sprawcy z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. (przestępstwa zagrożonego karą od roku do 10 lat pozbawienia wolności). Niezależnie od tego, czy zachowanie sprawcy będzie traktowane jako przestępstwo (art. 288 § 1 i 2 k.k.) czy też jako wykroczenie (art. 124 § 1 k.w.), możliwe jest nałożenie obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę równowartości wyrządzonej szkody (art. 46 § 1 k.k., art. 124 § 4 k.w.).

Ponadto jak wyżej wskazano, oprócz wyczerpania znamion z art. 288 § 1 k.k. lub art. 124 § 1 k.w., w grę będzie wchodziła kwalifikacja z art. 63a § 1 k.w. Zgodnie z treścią tego przepisu, kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności

¹<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/powolanie-czlonkow-komisji-kodyfikacyjnej-prawa-karnego>.

²<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/opinie-komisji-kodyfikacyjnej-prawa-karnego2>.

albo grzywny. W przypadku tego wykroczenia, zarówno podżeganie, jak i pomocnictwo są karalne. W razie popełnienia tego czynu można orzec przepadek przedmiotów służących lub przeznaczonych do popełnienia wykroczenia, choćby nie stanowiły własności sprawcy, oraz nawiązkę w wysokości 1500 zł lub obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego.

W doktrynie prawnokarnej podkreśla się, że w zależności od treści rysunku czy napisu możliwa jest odpowiedzialność karna za: nawoływanie do wojny napastniczej (art. 117 § 3 k.k.), zniewagi Narodu Polskiego lub Rzeczypospolitej Polskiej (art. 133 k.k.), czy osoby prywatnej (art. 216 k.k.), pomówienia (art. 212 k.k.), groźby (art. 190 k.k.) lub nawoływania do popełnienia przestępstwa (art. 255 k.k.).³ Nie można również wykluczyć kwalifikacji takiego zachowania na podstawie innych niż art. 63a k.w. i art. 124 k.w. przepisów kodeksu wykroczeń (np. art. 67 § 1 i 2, art. 74, art. 85, art. 141 k.w.).⁴

W opinii Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego wskazano, że unormowania przewidziane zarówno w kodeksie karnym, jak i w kodeksie wykroczeń uwzględniają różne sytuacje umieszczenia graffiti. Nie jest zatem potrzebne w przedmiotowym zakresie tworzenie odrębnej regulacji. Biorąc pod uwagę wskazaną opinię, należy podkreślić, że aktualnie nie ma potrzeby zmiany przepisów w przedmiotowym zakresie. Tym samym, obecnie nie są prowadzone prace legislacyjne w sferze problematyki graffiti.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

³ Tak M. Kulik, Z prawnokarnej problematyki graffiti, Prok. i Pr. 2001, nr 2, s. 95.

⁴ *Ibidem*.